

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, péntek 1913. augusztus 8.

179. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Szláv egység.

Elmarad az idén egy ujságíró kongresszus és ebben az elmaradásban lehetetlen föl nem ismerni a szimbolikus jelentőséget. Ed-dig évről-évre kongresszust tartottak együtt a szláv nyelven író ujságírók. Dél-szlávok: szerbek, bolgárok és horvátok együtt az északi szlávokkal: tótokkal, eszettekkel, oroszokkal. Ezek a kongresszusokon főképp egy eszmét ápoltak: a minden szlávok összetartozásának, a pánszlávizmusként az eszméjét. Azt az ideát, hogy majd valamikor a délszlávok és északi szlávok egyetlen egy hatalmas, egységes birodalomra alakuljanak. A szláv egység, a szláv nagyság apotheosisai voltak ezek a kongresszusok — és az idén ez a kongresszus elmarad.

A kongresszust rendszerint valamelyik szláv városban szokták megtartani: az idén a legújabb és legfiatalabb szláv várost: Üsküböt szemelték ki erre a célra. Milyen szép és lelkes dolog lett volna Dusan cár egykori székvárosában szónokolni arról, hogy a török elleni háborúban milyen ragyogó diadalokat, milyen szép sikereket ért el a szláv testvériség, mely az orosz protektorátus alatt egy sorban küldte hadba a szerbeket, bolgárokat, montenegróiakat az ősi ellenség, a félhold ellen! Időközben azonban az történt, hogy a bolgárok és szerbek esunyán hajba kaptak egymással és azok a szuronyok, amelyek eddig a hitetlen török ellen

„A Tengerpart“ tárcája

A helyettes.

Az elzászi városka Sainte-Marie kovácsa, mire estére került az idő nagyon rossz kedvű lett. Máskor, amint kialudt a műhely tüze, rendszeren kiült a ház előtt lévő padra, hogy kipihenje magát. De aznap este sem sört nem ivott a legényeivel, sem nem beszélgetett velük, felesége aggodalmasan nézett rá.

Kérdősködni nem mert, csak három szőszke fiát csititgatta, akik vidáman hancuroztak a terített asztal mellett.

Az asszony aggodalma egyre nőtt. Ha utóbb rossz hírt kapott volna a regimenttől, vagy pláne beteg volna elsőszülött fiuk...

— Istenem, mi történhetett — sóhajtott magában, mikor a kovács, mintegy válaszképpen dühösen felkiáltott:

— Oh, azok a gazemberek! Azok a eudar bitangok!

Megíjedt az asszony és félve kérdezte:

— Kire haragszol Lory?

— Hogy kire? Azokra az átkozott fickókra, akik francia katonaruhában ténfergnek reggel óta a városban és derűre-borura ölelkeznek a bajorokkal. Ezek bizonyára ismét olyan opciós poroszok lesznek. Nem mulik el egyetlen nap sem, hogy ilyen visszautazott elzásziakat ne látna az ember!

voltak szegezve, most már keresztény vérben és ami ennél is szomorubb, szláv vérben fürödtek. A szerbek ontották a bolgárok vérére, a bolgárok a szerbek vérére, a szerbek hadiszállása, ahonnan a bolgár irtást irányították, épen az az Üsküb városa lett, a hová a kongresszust tervezték.

Hogyan lehessen ilyen körülmények között Üskübben a szláv testvériségről szónokolni? Elhatározták tehát, hogy az idei kongresszust másutt tartják meg: Königsgraetzben. Ám ezzel is arra vártak, hogy álljon végre helyre a rend és a békés egyetértés a Balkánon és mert erre mindeztől hiába vártak, most teljesen és végleg lefújták az egész kongresszus tervet. Annál is inkább, mert az idei kongresszuson Oroszország nem játszhatná azt a szerepet, amelyet máskor játszani szokott. Máskor ezeken a kongresszusokon a legfőbb programmpont volt az orosz hatalom előtt való hódolás, a cár üdvözlése és minden szlávok protektorának lelkes dicsőítése. Most azonban mint-ha fátyol ereszkedett volna az atyuska és az orosz határon kívüli lakó szláv népei közé. Bulgáriában a politikusok nyiltan hirdetik azt, hogy az ország az Oroszországgal való szoros viszony következtében nem tudta elérni azt, amit elérhetett volna, mert Bulgária orosz befolyásra nem támadta meg Szerbiát olyan hevesen, mint ahogy megtámadhatta volna. Viszont Szerbiában is szidják Oroszországot az, aki a győztes háború után a követelések mérséklésére igyekszik rávenni a szerb kormányt és ha a bukaresti béke nem lesz a szerbek szem-

Az asszony megpróbálta mentegetni őket: — Eredj apjuk, azok a gyerekek nem is olyan hibásak. Algirbe küldik őket s az oly messze van! És elfogja őket a honvágy, aztán az is biztatja őket, ha visszajönnek már nem katonák többé. Tehetnek arról, hogy honvágyasuknál nem erősebb semmi?

— Hallgass anyjuk — kiáltott fel a kovács és dühösen verte az öklével az asztalt — csak asszony ne beszélne olyan dologról, amihez nem ért. Annyit mondok, ha az én fiam jönne haza ilyen renegátuk, kardommal mennék keresztül gyáva testén...

A falon függött hosszú vadász svadéja, mellyel hét évig szolgált a francia vadászoknál. Alatta fiának arcképe zuáv katonának öltözve. Ahogy nézte, önmagát vigasztalva, elkezdett nevetni:

— De hiszen az én Keresztélyem nem abból a materiából való! Ahány porost ez már levágott...

Jókedvében átment sörözni a szomszédba.

Az asszony egyedül maradv, lefektette három kis fiát, közben szünetlenül arra gondolta: ha mégis haza jönne Keresztélyje. Gyáván, renegátuk, de itthon volna és ő is azok közé a boldog anyák közé tartoznék, kik viszontláthatják gyermekeiket. Ha belépne ide és

— Jó estét mama!

— Valójában ott állt előtte. Egyenruhája rendetlen. Arca zavarodott, szőgyenkező.

pontjából olyan fényes, mint ahogy azt várni lehetett volna, azt első sorban Oroszországnak tulajdonítják. Az idei szláv kongresszuson tehát aligha lenne meg az az összhang, mely szükséges ahhoz, hogy az egybegyűlt szláv ujságírók a cárnak, mint minden szlávok atyjának és protektorának hódoljanak. Mert akadnának ujságírók, akik odakiáltoznák, amit lapjaikban már megírtak, hogy Oroszország pártos protektor, az egyik védenetől elveszi azt, amit a másikonak adott.

Ezért maradt el a szláv ujságírók kongresszusa. És fölismeri-e az olvasó ebben az elmaradásban a szimbolikus jelentőséget? Ettől az évtől azt várták, hogy az nem csak a balkáni államoknak, hanem egyuttal a szláv testvériségnek is diadal-ünnepé tesz, hiszen a szláv testvériség eszméje hozta össze azt a balkáni szövetséget, a melynek a korhadt és romlott török birodalom nem tudott ellentálni. És a diadal-ünnep helyett marakodnak a szlávok, a balkáni szövetség rongyokban hever a földön és senki sem beszél többé szerb és bolgár érdekeiről. Ezek az országok ugy látszik megindulnak a maguk lábán járni s ez csak jó nekünk: először azért, mert akkor inkább meg van a reménye annak, hogy békében és barátságban tudunk mellettük élni, másodsor pedig azért, mert akkor kevésbé fenyeget bennünket annak a veszedelme, hogy egy másik, fölöttük álló érdek egy táborba tudja gyűjteni őket ellenünk. A Balkánon most már, hogy a legmagasabb protektorátus irányítása nélkül minden ország ugy fogja diri-

Egy óra óta esavargott már a ház körül, várva, mikor megy el apja. Az anyja örülni szeretne — nem mer. Korholni akarná, nincs hozzá bátorsága. És a gyerek oly kedvesen beszélt. Haza akart jönni, mert megunta a katonaságot, ahol mindig porosznak esufolták elzászi kiejtése miatt. Bevezette a szobába, ahol apró testvércéi ingben, mezétláb szaladtak hozzá, hogy megöleljék. Az anyja etetni akarja, ő nem kíván mást, csak vizet, hiszen annyi sört és bort ivott ma már a csap székben.

Valakinek lépteit hallják az udvarban.

— Az apád!...

És rémülten vonszolja fiát a nagy eszékálya mögé. De véletlenül az asztalon maradt a gyerek vörös zuáv-sapkája.

Nagyot ordított: — Itt van az én fiam is?!... — kiáltott rettenetes hangon, lekapta a kardot a falról, a kályhához rohan, hol a gyerek halottféhéren, kijózanult fejjel, sápadtan támaszkodik a falnak.

Az asszony kétségbeesve rohan közéjük.

— Az istenért ne öld meg! Én irtam neki, hogy jöjjön haza, hogy szükséged van rá a műhelyben, hogy te épp oly szerettel várod, mint én. Hallod apjuk, hallod?

Zokog, síkorg a szegény anya és visszhangkép behallatszik a másik szobából a három gyerek keserves sirása. A kovács mintha mellbelökték volna, megtántorodik és egészen más hangon kezd el beszélni.

— Te hittad vissza? Ez bizonyos? Ak-

gálni a maga dolgát, amint azt helyesnek találja, mindig elég ellentét lesz az egyes népek és az egyes fajok között, hogy ezek az ellentétek egymást kibalanszírozzák. Még hosszú-hosszu ideig a balkáni erők kölcsönösen föleméztik és megsemmisítik egymást, mihelyst arról lenne szó, hogy részt vegyenek egy nagy, egész Európát megmozgató mérközésben. A nagy szláv reménység pedig az volt, hogy egy ilyen mérközés esetében az egész Balkán, az egész délszlávság mint egy ember támad a germánuság és a germánokkal szövetségelt magyarság ellen. A szláv ujságírók kongresszusának elmaradása mutatja: sok minden egyébbel együtt ez a reménység is kutba esett.

—o—

A fiumei magántisztviselők ügye.

—o—

„A Tengerpart“ augusztus 5-iki számában „Külön vélemény“ címmel egy cikk jelent meg, amelynek utolsóelőtti fejezetére szeretnék néhány megjegyzést tenni.

Ugy tünteti fel a dolgot a cikkíró, mint-ha a munkaadó és a tisztviselő között óriási ellentét lenne és ebből kifolyólag a munkaadók a tisztviselők „vérét“ kívánnák venni. Ebben a cikkíró nagyon téved. Vértételről szó sem lehet, ellenkezésképpen a munkaadóknak érdekében áll, hogy egészséges, intelligens, munkabíró tisztviselők felett rendelkezzenek. A munkaadónak nem erőssége a tisztviselő gyengesége. Nincsen forradalomra szükség. Ha a magántisztviselők forradalmat akarnak csinálni, akkor tegyék ezt maguk között, és pedig oly célból, hogy valamennyi társukat egy táborba gyűjtsék. Ha ez megtörtént, akkor a munkaadókkal nagyon könnyen fognak tárgyalhatni. A közelmúltban olvastam A Tengerpartban, hogy a magántisztviselők a nyári munkaidő megrövidítése céljából tárgyalásokat kezdtek a Munkaadók szövetségével. Ezen szövetségnek választmányi tagja vagyok, de erről az állítólagos tárgyalásról nem tudok semmit. Beszéltem több választmányi tagtársammal, de ezek nem is tudtak a kérdéses mozgalomról. Ha a magántisztviselők mindenben ennyire eltévesztik a címet, akkor természetesen nem

kor minden jól van. Menjünk aludni. Holnap, majd holnap meglátom, mi a teendőm. Másnap reggel felkeltette fiát.

A gyerek félálmosan kapkod az ágya mellett levő zuáv-ruhája után. Apja leintí. Nem azt kell felvenni. Anyja aggodalmaskodik. De hiszen nincs más.

— Adj az enyémből.

Keresztély felöltözik, ezalatt pedig az apa összerakta az egyenruhát, a kis zubbonyt, a vörös nadrágot, bugyorra kötötte, nyakába akasztotta a bádótkot, amelyben a katonai menetlevelet őrzik. Szótlanul tett-vett feleségének legnagyobb rémületére.

Mikor elkészült a fiú is az öltözködéssel, lementek a kovácsműhelybe. Szótlanul mind a hárman. Lenn a műhelyben, ahol már a fűz vörösen lobogott és dolgozott mindenki, végre megszólalt az apa:

— Nézd gyerek, itt van, örülj neki, legyen a tied. Az anyád hazahívott, te idekiváncsoltál. Legyen meg kívánságod. Minden a tied. A ház, a műhely, a kert, a szőlő, minden. Enyém csak becsületed érte esérébe. Én tudom mi a kötelességed. És én most elmegyek leszovalni azt az öt esztendődet, amivel te tartozol Franciaországnak.

— Lory, én öregem hová indulsz?

— Atyám — zokog a fiú. De a kovács vissza sem tekintve, nagy léptekkel halad előre.

És pár napra reá Sidi-bel-Abbes városában, a harmadik zuáv-ezredbe egy ötvenöt éves ember állt be önkéntesnek.

Alphonse Daudet.

érhetnek el semmiféle eredményt.

A fiumei magántisztviselők legnagyobb része részvénytársaságoknál van alkalmazva. Ezen társaságok vezetői maguk is magántisztviselők, akik nagyon szívesen fognak megfelelni a tisztviselők azon kívánságainak, amelyeknek teljesítését vállalatuk érdekei megengedik. Ezzel szemben nem tételezem fel, hogy intelligens magántisztviselők olyan követelésekkel álljanak elő, amelyeknek keresztülvitele lehetetlen. Mindezekelőtt céljuk lehet például a több vállalatnál túlságosan hosszú munkaidő megrövidítése. Ez az egész vonalon könnyen keresztül vihető. A vezetésem alatt álló vállalatnál, ahol az üzem éjjel-nappal folyik, a nyári hónapokban már 3 év óta 3 óráig tartanak az irodai órák. Az eredmény az, hogy a tisztviselők nagyobb kedvvel, többit és jobban dolgoznak, mint azelőtt. A munkaidőnek ilyen megszorítását a tisztviselők igen sok vállalatnál érhetnék el különösen Fiumében, ahol a rendszerint meleg nyár ezt indokolttá teszi. Hosszabb szabadidőre már azért is inkább szüksége van a fiumeieknek, mint más városbelieknek, mert a megfelelő üdülőhelyek a várostól távol fekszenek.

Annai bizonyos, hogy a magántisztviselők számuknál és intelligenciájuknál fogva Fiumében szerepet játszhatnának és elérhetnék sok olyan előnyt, amelyről most le kell még mondaniok. Minden kizárólag a szervezéstől függ. A hibát ne keressék a munkaadókban, hanem csakis saját magukban. Nincsen szükség forradalomra, azonban nem árt, ha lehetetlenné teszik maguk között azt a néhány gerinctelen strébert, aki egyes irodákban egészen fölöslegesen árt kollegáinak. Ha összefognak a fiumei tisztviselők, akkor elérhetik azt a sikert, amit a győriek elértek, akik Győrött döntő befolyást gyakorolnak a betegpénztári, községi, sőt még az országgyűlési képviselők választásánál is.

Egy igazgató.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad be belépőjegyeket.

—o—

A VÉLETLEN.

A tegnapi szomorú esettel kapcsolatosan is sokat lehet elmélkedni az emberi élet csekélységéről. Valóban megdöbbentő tudat, hogy e pillanatban még gondolkodom, szántom a sorokat, munkálkodom, terveket rajzolok magam elé, aztán jöhet a nagy Véletlen és néhány perc múlva szánaakozó emberek vehetik körül kihűlt testemet.

Az emberi élet ilyen értéktelenségét mutatja a tegnapi eset, melynek egyszerre két áldozata is van. Az egyik Mosetti János, a 11 éves fiú, akinek élete fonálát vágta ketté a buta olló, amely pár perccel előbb még tisztességesen végezte azt a feladatot, melynek végzésére készítettek. — a másik Kótay János vasuti raktárnok, aki előtt tegnap reggel még szép volt a világ, biztató a karriér, akinek pályája akkor tört ketté, amikor szél sem rázta a lombokat. Ez a Kótay egyenrangú áldozat azzal a Mosettigal, akit véletlenül megölt. El tudom képzelni azt a családi jelenetet, mikor a 2 éves fiaeskája otthon a mamát győtri „valamiért“ és a mama mosolygó szigorúsággal inti le Gyermeke ő felségét:

— Csend, mert mindjárt jön Apa, aztán lesz kapsz!

A szegény apát pedig ez alatt rendőrök veszik közre és a törvény nevében börtönbe hurcolják. A vád súlyos: kioltotta egy ember életét. Hogy a bűn nagysága minő arányban áll a vád súlyával, azt a tek. kir. törvényszék bírálja el, ma csak a rettenetes lidérenyomás bénítja a lélegzetet.

Apa, szegény, nem jön, hiába fenyegeti ezzel a mama a sívalkodó babát. Közbejött a Véletlen, ez a szemérmetlen, örökéletű intrikus, hogy egyszerre két család asztaláról söpörje le a kenyeret. A felsőbb hatalom elküldte leggonoszabb ördögét, hogy az eldobott ollót egyenesen a mit sem sejtő gyermek szívének irányítsa. A szárdék sikerült. Uram, remekműved be van fejezve. Az a szegény anya zokogva borul fiának kihűlt tetemére és bizonyára átkot szór a gyilkos fejére. A törvényszéki fogház valamelyik rideg cellájában pedig a megátkozott tördeli a kezét és értelmetlenül gondol a történetekre. Hiszen semmit sem tett és mégis gyilkolt.

Valóban, szörnyű jeleneteket tud rögtönözni a Véletlen, amely egyik kezében a boldogsággal, másikban a boldogtalansággal csap le az emberiségre, hogy mosolyt és könnyeket fakasszon.

—o—

(h. p.)

Steckenpfeld liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera“ liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindent kapható.

Pra
Öntött
eszterg
acél

— **A kormányzó Budapesten.** Wickenburg István gróf kormányzó ma este 6 órakor, hivatalos ügyben Budapestre utazik. A kormányzó vasárnap reggel érkezik vissza Fiuméba.

— **Felhőszakadás.** Az éjjel 10 órakor megeredtek az ég csatornái. Dült a víz, hogy pár perc alatt az összes alacsonyobban fekvő helyek el voltak öntve. Reggelig tartott, míg a rengeteg vízmennyiség lefolyt. A felhőszakadás nem tartott nagyon sok ideig, de olyan erővel jött, amilyenre a legritkább esetben van példa. Hogy károkat is okozott, az szinte természetes. Quagliarini Virgilionak, a Corso mozi szolgájának a Giuseppe téren levő lakásába annyi víz hatolt be, hogy az összes butorokat felemelte. Mikor Quagliarini éjjelkor hazatért, az ágyak az alvó gyerekekkel usztak a vízben.

Abbáziában is nagy felhőszakadás volt. Erről ezt írja tudósítónk: Óriási viharral és menydörgéssel kapcsolatos felhőszakadás volt az este Abbáziában. A villám belesapott a Mandria-bazár mellett álló villamosvezeték oszlopába. Az összes villamoslámpák elaludtak és sokáig tartott, míg ismétivilágíthatóvá Abbáziát.

— **Kolera Szalonikiban.** A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság valamennyi alárendelt rév hivatalhoz és révközeghez, valamint a martinschizai tengeri vesztelő intézethez a következő rendeletet intézte: Megállapítván, hogy Szalonikiban a kolera fellépett, a hatóságnak folyó évi május hó 6-án 3248. sz. a. kelt körrendelete kapcsán közöltetik, hogy a Boszporustól a Szalonikii öbölhöz ezt is beleértve, tehát Görögország régi határáig terjedő tengerparton fekvő kikötőkből Fiuméba vagy a magyar-horvát tengerpart valamely kikötőjébe érkező hajókkal szemben a Párisban kötött nemzetközi egyezmény beiktatásáról szóló 1909 évi XXI. törvény-cikknek ezen hatóság 1910. évi január hó 21-én 179. sz. a. kelt rendeletével közzétett határozmányai alkalmazandók.

— **A trieszti himlőjárvány.** Triesztből jelentik: A himlő járványosan fellépett. Julius elején egy megbetegedés volt s azóta minden óvintézkedést megtettek, de az utolsó napokban ismét hat ember kapta meg a himlőt és ezek közül négy meghalt. A városi tisztiorvosi hivatal a Stabilimento Tecnico kétezer munkását nyomban beöltöztette, mert az első beteg a hajóépítő munkások közül való volt. Közben beöltöztettek 800 gázgyári munkást és a városi utcáseprőket kivétel nélkül, sőt családtagjaikat is, mivel az újabb betegek közt volt egy gázgyári munkás és két utcáseprő. A veszedelmet a kikötőbe érkező török és boszniai mohamedán menekülők hozták a városra.

— **A torpedópróbák és a hajóközlekedés** A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság a következő hirdetményt tette közzé: Tekintettel arra, hogy a Fiume—Volosca és Fiume—Abbazia között oda és vissza közlekedő gőzcsónokok kénytelenek a bergudi-i Whitehead-féle torpedógyár által próba céljából kilőtt torpedók célvonalát keresztezni, azon veszélynek elejét veendő, hogy az említett gőzcsónokok a torpedók által találtassanak vagy azokkal összeütközzenek, valamint a lövő állomásnak és az illető kilövésnek szabályozását megkönnyítendő, a következő rendelkezések lépnek érvénybe:

A jelzett viszonylatban közlekedő hajóknak nem szabad utjokat egyenes vonalban megtenniük, hanem tört vonalban, mely úgy képződik, hogy a hajók utjokból kitérve a part mellett, a szomszédos osztrák területen elkülönítve fekvő Petri-villát mintegy 200 m-nyire úgy menet, mint jövet megközelítik. Az Abbaziából Veglia szigetére igyekvő hajók pedig előbb az isztriai part mentén egész a villamtelepig kötelesek haladni és irányukat csak onnan rendeltetési helyük felé venni. A kilövő állomás minden egyes torpedó kilövését tartozik egy hosszabb sip vagy kézi-szírén hanggal jelezni. Olyan esetben, ha a kilőtt torpedó esetlegesen más irányt venne, mint a milyen nekiadott, a kilövő állomás tartozik erre a közelben levő hajókat e célra készített sippal vagy erősebb kézi szírénnel adandó rövid szaggatott hang által figyelmeztetni és ezen hangjelzést mind addig folytatni, míg a kilőtt torpedó mozgásban van. Az ez ügyben érvényben volt rendelkezés egyidejűleg hatályon kívül helyeztetik.

— **Kinevezés.** A miniszterelnök dr. Hajnik Miklós budapesti lakost a fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzósághoz fizetéstelen fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

— **Lefoglalták a Vocet.** A Voce del Popolo mai számát a vizsgálóbíró ma is elkoboztatta, mert ismét államellenes izgatást tartalmazott.

— **Jutalomhangverseny Abbáziában.** Recktenwald Frigyes az abbáziai zeneigazgató, kinek a fiumei közönség is annyi élvezetes órát köszönhet, f. hó 9-én szombaton este tartja nyári jutalomhangversenyét. A zenekari számok elsőrangúak lesznek, míg a szólószámot Feuermann Zsigmond, a 11 éves csodahegedűs fogja játszani, Beethoven hegedűkoncertjét adván elő, mellyel eddig mindenütt óriási sikert aratott. A hangversenyt coriandoli-csata és tánc fogja követni, mely alkalommal Recktenwald legújabb szerzeménye az „Abbazia“-walzer kerül bemutatásra. Reméljük, hogy úgy a jó zene, mint a multságok barátai nagy számmal fognak átrándulni Abbáziába, honnan hazatérésre — mint rendesen — hajó fog rendelkezésre állani. A belépőjegyek (kor. 1.50) máris nagy számban kelnek el, mert a hangversenyt minden időben meg fogják tartani.

— **A kikötőből.** Aug. 7. Érkezett: Gilda osztrák gőzös Triesztből, üresen; Kyros német gőzös Hamburgból, 200 zsák kávéval, 150 zsák kakaóval, 100 hordó olajjal, 50 tonna vassal és 50 tonna sóval; Gallipoli osztrák gőzös Velencéből, 960 zsák korpával 15 láda és 5 tonna vegyes áruval; Zrínyi magyar gőzös Triesztből üresen; Il secondo olasz gőzös Ortonából, üresen.

Indult: Salona olasz gőzös Messzinába, 850 tonna fával; Adria magyar gőzös Marsaillebe 120 tonna fával, 15 tonna cukorral, 10 tonna parafinnal, 10 tonna papírral és 180 hordó kőolajjal; Kyros német gőzös Hamburgba, üresen; Gilda osztrák gőzös Trieszthe, 100 tonna cukorral, 50 tonna fával és 30 láda üvegáruval; Clan Alpin angol gőzös Glasgowba, üresen.

— **Furfangos tolvaj.** Korpar János, Baccich Ante susáki borkereskedő csavlel képviselője az utóbbi időben azt konstatál-

ta, hogy a borai feltűnő módon fogynak. Az a gyanuja támadt, hogy tolvaj látogatja a borospincét, mire néhány éjjelen lesbe állt. És dacára annak, hogy egy lelket sem látott jönni, a bor egyre fogyott. Türelmét vesztve a susáki csendőrséghez ment, ahol bejelentette a dolgot. Gazica csendőrőrmester megindította a nyomozást. Mindenekelőtt megállapította, hogy a pincének egy eltorlaszolt bejárata van a haztulajdonos, Cabrian Miklós lakása felől. Homokot szórt le a földre, hogy a tolvaj cipőjének nyomai megmaradjanak s másnap reggel megtalálta a nyomokat. A tolvaj cipőjének sarkát kilenc szeg ábrázolta. A csendőrőrmester elment a háztulajdonoshoz s felszólította, hogy mutassa meg a cipőit. Gazica kétségtelenül megállapította, hogy Cabrian a tolvaj, mire vallatásra vette. Cabrian beismerete, hogy állandóan lopta a bort. Mintegy 7000 korona értékű bort lopott össze. Letartóztatták.

— **A halálos dobás.** A tegnapi tragikus eset áldozatának, Mosettig Jánosnak a holttestét ma délután boncolják fel a temető halottasházában. Ma fogják ugyanis megállapítani, vajjon az ollóval ejtett seb, avagy az ijedség folytán beállhatott véredényrepedés volt ahalál okozója.

Kótay Bálintot valószínűleg még ma fogják átkísérni a törvényszék fogházába.

— **Major I. Gyula,** a bosnyák tárgyú és zenéjü Mila opera szerzője, aki a délszláv zene tanulmányozása céljából ismét Horvátország Bosznia és Dalmácia vidékét utazza be, arra kéri fel a tisztelt kartársait és a zenekedvelőket: szíveskedjenek neki ebélti főreklvésében segítségére lenni és amennyiben egyik vagy másik új vagy régi népdalokat feljegyzett és gyűjtött volna, azokat megtekintés céljából neki rendelkezésére bocsátani és őt erről szerkesztőségünk révén értesíteni.

— **Tolvaj lakó.** Szezar Mátyás azt a feljelentést tette a rendőrségen, hogy a nála albérletben lakó Ledesich János munkás feltörte a szekrényét és magához véve egy arany láncot és 59 korona készpénzt, megszökött. Körözik.

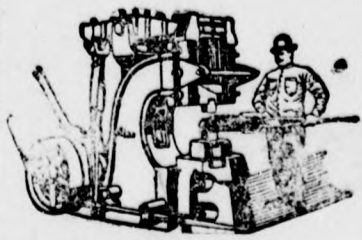
— **Felesége után a halálba.** Kamenar András 30 éves grobniki cipész az éjjel felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosságot azért követte el, mert a felesége, akit nagyon szeretett, meghalt.

— **Jogászyülés Temesvárott.** Hazánk jogszolgáltatásának összes tényezői ez év október 5-én Temesvárott találkoznak. Általános jogászyüléssel kapcsolatosan rendes közgyűlést Temesvárott fogják megtartani az országos bírói és ügyészi egyesület Grecsák Károly kuriai bíró elnöklété alatt, az országos ügyvédszövetség Pollák Illés szövetségi elnök részvételével, a magyar jogászegylet dr. Nagy Ferenc egyetemi tanár, valóságos belső titkos tanácsos vezetése mellett és az ügyvédjelöltek országos egyesülete. Az igazságszolgáltatás minden tábort képviselő jogtudósok, bírák, ügyvédek, ügyvédjelöltek összejövetele jelentőségteljes érdekes eseménynek ígérkezik. Temesvár város máris nagyszabású előkészületeket tesz a sok száz számra menő ki-

Gróf CSAKY LÁSZLÓ
Prakfalvi Vas- és Acélgyár rt.
Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám.

Öntöttacélmű AJAX 5/0 gyorsesztergaacél. AJAX szerszám-acél AJAX kőfuro acél stb.

Szab. AJAX rugóspöröly a legjobb közlőműves kovács-pöröly
Több mint 1700 drb. üzemben.

Szerszámgyártás

Malom-, bányá-, kovács-, lakatos- és kőfaragó szerszámok, kész kőzetlurok, lapátok

váló vendég fogadtatására. Az értekezletek és a társas összejövetel után befejezés-ként hercules-fürdői és aldunai kirándulást tervez a rendezőség. A két napig tartó kirándulás, melyen családtagok is részt vehetnek teljes ellátással együtt a féljegyre jogosító igazolvány tulajdonosainak 40 koronába, másoknak pedig 45 koronába kerül. A közgyűléseken és e kiránduláson való részvételre szeptember hó 10-ik napjáig lehet jelentkezni dr. Láng Béla temesvári ügyvéd, rendezőbizottsági titkárnál, a hova e határidőig a kirándulás díjja is beküldendő.

x **Cirkvenicába utazók** figyelmébe ajánljuk az ottani Bedő-féle Miramare-éttermet. Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, kitünő ételek és italok.

— **A Titanic zátonya.** Remnant, az angol Luciline gőzös kapitánya különös megfigyelésről számolt be. Szerinte azon a helyen, ahol a Titanic elsüllyedt, zátonyt vett észre és csendes tengeren látta is azon a szerencsétlen hajó orrát. Erre vonatkozólag a The United States Hydrographic Office hivatalosan kijelenti, hogy az lehetséges ugyan, hogy az elmerült hajó orra felszabadult és hogy talán láthatóvá is válik, de olyan zátony, a melyről Remnant kapitány megemlékszik, azon a környéken nincs. Pontos utámmérés szerint az Atlanti-óceán mélysége a Titanic elsüllyedése helyén két tengeri mértföld, tehát mintegy három és negyed kilométer.

— **A matematika és a balkáni háboru.** Egy matematikus nem sajnálta a fáradságot és kiszámította, hogy előreláthatólag mennyi ideig tarthatnak még el a balkáni zavarok. Esmemenete a következő: A háboru elején négy állam, Bulgária, Görögország, Szerbia és Montenegro harcolt Törökország ellen, miközben Románia semleges maradt. Azután következett Törökország semlegessége és Bulgáriát négy állam támadta meg. Végül Törökország föladta semlegességét és szintén részt vett a Bulgária ellen intézett harcokban. A hat Balkán-félszigeten összesen 301 ilyen konstelláció lehetséges. A nagyhatalmak béketörekvései mellett, minden konstelláció alig tarthatná egy hónapig magát. A 301 konstelláció összesen 75 évet és 3 hónapot igényel a hatalmak beavatkozásával, ha azonban a nagyhatalmak a beavatkozás jogáról lemondának, akkor a Balkán-ügy már 25 év és egy hónap múlva el volna intézve.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Az asszony becsülete, dráma. — Leo sovány akr lenni.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

TÖZSDE.

	Aug. 4 zárlat	Mai árt. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	824.50	
Osztrák hitelrészvény	525.50	
4%,-os korenapjárak	81.95	
Osztr.-magy. államvasut.	702.—	
Jelzálogbank	416.—	
Leszámitelőbank	508.50	
Haza Bank	281.—	
Magyar Bank és Keresk. R-T.	547.—	
Rimamurányi	692.—	
Salgótarjáni	752.—	
Közuti Vasut.	638.50	
Városi Villamos	337.—	
Adria	546.—	
Déli Vasut.	127.—	
Magyar Cukoripar	2700.—	
Rizsgyár	3675.—	
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.94	
Buza majusra	—	
Buza októberre	11.38	
Rozs 1913 áprilisra	—	
Rozs októberre	8.38	
Tengeri májusra	7.37	
Tengeri júliusra	—	
Tengeri augusztusra	8.07	
Zab áprilisra	—	
Zab októberre	8.23	
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	626.25	
Magyar hitelrészvény	828.—	
Osztrák magyar államvasut.	700.25	
Déli Vasut.	120.10	
Alpesi	909.—	
Skoda	831.—	
Osztr. korenapjár.	81.85	

Telefonzavar miatt elmaradt

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi körök átlagár.
Fiumei 4%,-os kölesönköt.	92.—
Banca Fiumana	659.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréks. Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1901.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigazione Libera Triest	283.—
Osztrák Lloyd	612.—
Stabilimento Tecnico	568.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	9300.—
I. Trieszti Rizsgyár	429.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	742.—
Spalato Portland Cement	428.—
Assicurazioni Generali	375.—
Riunione Adriatica	838.—
	3700.—

Távirat — Telefon.

TELEFONZAVAR.

Ma délután fél 2 órakor, éppen mikor a budapesti híreket kaptuk, hirtelen megszakadt az összeköttetés Budapest és Fiume között. E miatt ez a rovat ma hiányos, mert csak a beérkezett táviratokat és a zavar előtt kapott néhány telefontudósítást adhatjuk.

Heltai betegsége.

BUDAPEST, aug. 7. Heltai főpolgármester állapotja aggasztó.

A záróra.

BUDAPEST, aug. 7. A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét a záróráról. Ezen rendelet egyelőre csak Budapest, Újpest, Rákospalota, Kispest és Szentlőrinc vonatkozik, de joga van minden legalább rendezett tanácsal bíró városnak a maga hatáskörében e rendeletet a saját területére is kiterjeszteni.

Felborult motorosónak.

BUDAPEST, aug. 7. A Duna közepén a Margit-sziget közelében egy motorosónak, melyet Linóczky György vezetett és melyben Puchó István és Kovács Gyula mérnökök ültek, felborult. Utasait a Sölyöm gőzös mentette meg.

Vilmos császár utja.

SWINEMÜNDE, aug. 7. Vilmos császár ma délelőtt meghallgatta Treubler követ jelentését. A Hohenzollern-jacht Bergenből visszatérve, este Sasnitzba érkezett.

Macedónia autonómiája.

SZOFIA, aug. 7. A macedóniai menekültek tegnap ülést tartottak, amelyen bizottságot küldtek ki, amely érintkezésbe lép a kucooláh, zsidó és mohamedán macedóniai körökkel az autonómia érdekében. Egy macedón küldöttség indul valószínűleg a közel jövőben a külföldre.

Kész a béke.

BUKAREST, aug. 7. Az Agence telegraphique roumaine jelenti: A békét szövebelég megkötötték azon megegyezés alapján, hogy Strumica Bulgáriát, Kavalla pedig Görögországot. A szerződést ma d. e. 11 órakor írják alá. A kölcsönös lefegyverzésre vonatkozó megegyezést is ma írják alá.

BÉCS, aug. 7. A Neues Wiener Tagblatt jelenti Bukarestből: A békejegyzék könyv aláírása előtt Ausztria-Magyarország

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásnál figyeljen a „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét esekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ” s külsőleg a SCHICHT - „SZARVAS” MOSÓSZAPPANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit óvniuk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátlanok, inkább a ruhát és a kezeket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

és Oroszország képviselői kijelentették, hogy a kavallai kérdésben fentartják maguknak a felülvizsgálat jogát. Bulgária kijelentette, hogy a jegyzőkönyvet csak kényszerűségből írja alá, de minden esetre apellál Európa jóindulatára.

Demarché.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 7. Tegnap délután Pallavicini őrnagy elnöklelt alatt reunió volt, melyen azt határozták, hogy a drinápolyi kérdés miatt holnap lépéseket tesznek a portánál.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 7. A nagykövetek állítólag abban állapodtak meg, hogy bevárják a bukaresti békeszerződés aláírását s aztán fognak a portán eljárni, hogy üritse ki Drinápolyt.

—o—

Románia és Bulgária.

BUKAREST, aug. 7. Románia és Bulgária között teljes a megegyezés. Románia kijelentette, hogy a bolgár-török viszályba nem hajlandó részt venni.

Az arány.

PARIS, aug. 7. A megegyezés igazságát leginkább abban látjuk, hogy most Szerbia Bulgária és Görögország területileg teljesen egyenlők.

Opoti kiürítése.

VALONA, aug. 7. A nemzetközi flotta parancsnokának sürgős felkérésére a montenegróiak kiürítették Opoti-t.

Három nyilatkozat.

LONDON, aug. 7. A békeszerződés aláírásakor három fontos nyilatkozat hangzott el.

Először Majorescu kijelentette, hogy Románia és Bulgária megegyezése végleges; másodsor az összes delegátusok azon óhajnak adtak kifejezést, hogy a hatalmak szerezzenek érvényt a londoni békekötésnek; harmadsor Bulgária kijelentette, hogy a jegyzőkönyvet csakis a hatalmak iránti tiszteletből írja alá, mert vele szemben igazságtalanság történt, aminek jóvátételét a hatalmaktól várja.

Mindhárom nyilatkozatot bele vették a jegyzőkönyvbe.

Hungária szálló Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. **: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :**

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.) Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 lira. **::**

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személyenként. Lift, fürdők. Motoresónak Caprani G. tulajd.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szíves figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel Bredár Lajos.

A hatalmak revíziója.

LONDON, aug. 7. A békekötést csak akkor lehet véglegesnek tekinteni, ha a hatalmak is elfogadják. Ez pedig nem valószínű, mert minden jel arra vall, hogy a hatalmak megváltoztatják a megállapodásokat. Nem könnyű a helyzet a leszerelés kérdésében sem, mert akkor katonai lázadástól lehet tartani.

Montenegro jelentkezik.

BUKAREST, aug. 7. A békekonferencia tegnapi ülésén óriási feltűnést keltett Vucetics tábornoknak, Montenegró képviselőjének felszólalása. Vucetics rövid beszédet mondott Montenegró történelmére, majd ismertette a balkán-háborúban betöltött szerepét és kimutatta, hogy a legnagyobb áldozatot Montenegró hozta. 50.000 emberrel díszességgel szállott szembe a nagy török sereggel és vesztesége aránylag nagyobb, mint bármelyik államé. Mindezek alapján — mondotta Vucetics — Montenegró joggal tart igényt területi kárpótlásról és erről nem is mondhat le. A felszólalás nagyon meglepte a delegátusokat, akik nem tudják, hogy mit csináljanak Montenegróval.

—o—

Drinápoly kiürítése.

LONDON, aug. 7. A békekötés után a hatalmak meg fogják tárgyalni azokat a módokat, melyekkel Törökországot Drinápoly kiürítésére kényszeríthetik.

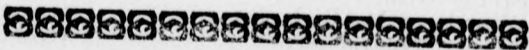
—o—

A román hadsereg vesztesége.

BERLIN, aug. 7. Bukarestből ideérkezett magántudósítások szerint, dacára annak, hogy a románok ugyszólván nem is láttak maguk ellenségét, a román hadsereg aránylag magas veszteségszámot mutat fel. Eddig kb. 200 halottról szól a jelentés, t. i. dezertálást megkísérlő katonákat lőttek agyon. Továbbá az előnyomulás alatt és éjjel több nem kedvelt tisztet és altisztet lőttek agyon a katonák, kik aztán megszöktek. Azonkívül nagyon sok katona szökött meg hadtestétől. Azt is tudják, hogy Erdély és Bukovina hemzseg a román katonaszökevényektől.

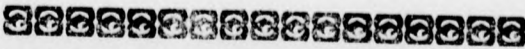
Szerbia ellen.

LONDON, aug. 7. Ausztria-Magyarország és Oroszország követői Bukarestben tegnap kijelentették, hogy ellenzik a hódított területek olyan felosztását, amely Strumica, Radoviste és Koesana városokat Szerbiának engedné át.

Társat keresek

2000-3000 koronával egy új találmány értékesítéséhez, melylyel sokat lehet keresni kocskázat nélkül. Szíves ajánlat „Edison” jelűre a lap kiadóhivatalába kéretik.

„DE LA VILLE“

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
50 szoba
— A magyarság találkozó helye. —
Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
Estenként az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye.
Naponta új műsor.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Európai konferencia.

BUKAREST, aug. 7. Az osztrák-magyar, az orosz, a francia és angol követek tegnap együttesen figyelmeztették a Balkán-államok békelegátusait, hogy a nagyhatalmak jogot formálnak a békeszerződés revíziójára és evégből európai konferenciát fognak tartani. A német és az olasz követek nem vettek részt a diplomáciai eljárásban.

—o—

Románia meg van elégedve.

BUKAREST, aug. 7. A félhivatalos Adeverul jelenti: A békekötés Románia és Bulgária közt végleges. Ezt kijelentette Majorescu miniszterelnök a békekonferencián, de egyidejűleg hangsúlyozta azt is, hogy Románia mindaddig nem írja alá a szerződést, míg a béke a Balkán-államok között nincs helyreállítva. Románia többé nem gondol arra, hogy Bulgária ellen valamit is tegyen.

—o—

Vizsgálat a bolgár kegyetlenkedések ügyében.

SZALONIKI, aug. 7. A bolgárok kegyetlenkedései ügyének vizsgálatával megbízott parlamenti bizottság xantii jelentése szerint ott és a környéken a bolgárok 219 embert meggyilkoltak, 163 a bolgárok által elhurcolt ember sorsáról mitsem tudnak. Xanti városát magát a bolgárok nem rongálták meg.

—o—

Bolgár panaszok.

SZOFIA, aug. 7. A katonai hatóságok megállapítása szerint a Kirkkilisszénél koncentrált török haderők három fegyvernemből összeállított hadosztályból állnak. A törökök kijelentették, hogy a megszállt területeket csak akkor fogják elhagyni, ha az egész országot teljesen elpusztították és fölperzselték. Az összes falvak aratási eredményét Csataldzsába viszik. Kirkkilisszénél és Bunar Hisszarnál a bolgárokat fosztogatták. Malkoban és Tirnovóban többeket megsebesítettek vagy megöltek. Musztafapaszában Menet Serif hadnagy, aki Kalkandevenből való, valamint hat más török tiszt, egy aszszonyt és egy leányt meggyaláztott.

SZOFIA, aug. 7. A szent szinódus papja egy Szalonikiban lakó külföldi ember leveleiből kivonatokat közöl, amelyben elmondja, hogy a bolgár templomokat a görögök megszenteltetik, az oltárokat szétrombolják, a szentképeket összeszaggatják. A görög lelkészek a bolgároktól minden lelki támogatást megvonnak, még a temetések-nél is.

—o—

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel. — Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőkamra használatra is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

Tengeri fürdő Lusinpiccò Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Mindenkinek kedves
Hjándék
FIUME
kikötőből
1 zsák kávé
(en miniature) finom
pörkölt kávéval töltve
Kapható - 3 minőségben -
B. STOCHEL esemegazletében

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Abbaziai furcsaságok.

A SZERELEM HAZAJA.

Szép hölgyeim, tisztelt uraim, ugye már Önök is észrevették, hogy itt, a babérillatos napsugaras tengerparton milyen hamar nyílik ki a szerelem rózsaszirmu virága. Valakit délelőtt meglátni, délután megszeretni és másnap otthagyni, az minden nap megtörténik.

A tengerparti séta-utak, a homályos kurpark padjai esténként tömve vannak turbékoló párokkal, akik talán egy órával előbb még nem is ösmerték egymást, azt sem tudták: kicsodák, hogy hívják a másikat és most mégis szemtelen bátorsággal susogják egymásnak:

— Szeretem, édes... hogy is hívják csak?... Sándor, Imruskám...

Hogy mi teszi mindezt, igazán nem tudom. A hangulat e nagy levegő, a semmittevés vagy a pezsgő vér, a férfiak rosszasága vagy a nők jósága, dehogyan lehet ezen eligazodni. A fő, hogy ez így van és az egész olyan, mint egy szép rózsaszínű álom, amely elmúlik a reggeli ébredéssel: nem jár gyötöréssel, nem származik semmi baj belőle. Legalább még sohasem hallottam, hogy ilyen ismerkedésnek házasság lett volna a vége.

Azért csak szeressék egymást, szép hölgyeim, tisztelt uraim. (Márk.)

— Portoroseból jelentik múlt hó 30-ról: jul. 25-ig 3992, 20-tól 25-ig 324 fürdővendég érkezett.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hötes arrivés hier:)

Sternthal Ambrus	Palace
Bruckler Anna	Palace
Fischer Franz Budapest	Palace
Hirsch Ernő Budapest	Bellevue
Hirsch Jenő Budapest	Bellevue
Streicher Flóra Wien	Palace
Kauders Zsigmond dr. Prága	Palace
Körner Sabina Boryosaro	Palace
Kulpin Ferenc Békéscsaba	Palace
Hupper József Budapest	Palace
Poyinn Armin Pécs	Palace
Heltai Berthold Budapest	Palace
Rédey Szidi Kolozsvár	Palace
Dittmer Richárd Berlin	Palace
Gralich Milli Berlin	Palace
Popper Leó dr. Győr	Palace
Elek Bernát Budapest	Palace
Reiter Matild Budapest	Breiner
Tuchmann Mór Budapest	Breiner
Löwy Bertalan Ujpest	Breiner
Berényi Teréz Ujpest	Breiner

DR. MAHLER

SANATORIUMA, ABBAZIA

üdülők részére

Ideális nyári tartózkodás. Teljespenzió 10 koronától kezdve. Nagy aranyas park.

Szénsavas és tengeri fürdők, hidegvizgyógyintézet, hízaló és étrendi kurák. Egész éven át nyitva.

- Weisz Mór Budapest
- Weisz Márk Budapest
- Révész Márton Szombathely
- Blum Salamon Ujverbász
- Goldstein Amália Ujverbász
- Steiner Ignác Wien
- Thau Mór Budapest
- János Jenő Szatmár
- Krov Ilonka Munkács
- Krov Aranka Munkács
- Fuchs Aurélie Wien
- Grosinger Miksa
- Braun Sándor Rimaszombat
- Szöke Adolf Budapest
- Szöke Vera
- Gelber Max dr. Wien
- Rosenthal László Budapest
- Biró Ferenc Budapest
- Thiersfeld Heinrich Wien
- Virág Benedekné dr-né Budapest
- Frank Ede Zágráb
- Fialkovits Róza Budapest
- Pregler János Temesvár
- Sikora Mihály Temesvár
- Markovits M. Nagyvárad
- Máté Zsigmond Miskolc
- Ferencz József Kalocsa
- Zimmermann József Budapest
- Weiser László Budapest
- Schanzer Ferdinánd Budapest
- Korbuly Géza Kolozsvár
- Molnár Julia Kolozsvár
- Czukur Ignác Szeged
- Czukur Márton Szeged
- Fabinyi Gyula Budapest
- Novák Bertalan Budapest
- Pressburger Richárd dr. Wien
- Blahy Dóra Wien
- Klein Rezső dr. Budapest
- Siklós Albert Budapest
- Süsz Andor Módos
- Schihan J. Prága
- Balogh Sándor Budapest
- Deiner H. Budapest
- Silberbauer Emil Wien
- Krommer Emma Wien
- Pajer László Budapest
- Grünhut Valéria Pozsony
- Messer János Budapest
- Lippel Salamon Strvi
- Wolfram Olga Wien
- Kraft Félix Linz
- Karaszkievics Ede Zágráb
- Spiller Gizella Znaim
- Witenberg M. Budapest
- Krausz Kolozsvár
- Grünbaum Adolf Győr
- Schwarz Flóra Wien
- Kosel Lajos Budapest
- Rasirowski Albin Varsó

- Breiner Jukl József Pardubie
- Breiner Svodoba Prihl Pardubie
- Breiner Stikova Marie Uilsen
- Breiner Natonek Pál Wien
- Breiner Gerő Gyula Budapest
- Breiner Kende Miksa Budapest
- Breiner Pick Nándorné Debrecen
- Breiner Kleber Mórné Budapest
- Breiner Bátor Mórné Budapest
- Breiner Raudokoff Nikolaus Moskva
- Breiner Grüner Jenő Putnok
- Breiner Geller Valdemar Moskva
- Breiner Schmidt Béla Győr
- Breiner Pataky Josefina Temesvár
- Breiner Maliwowski Zsigmond Lemberg
- Breiner Glöckner Albert Dresda
- Breiner Kietzewski Bohdan Varsó
- Breiner Somogyi Berta Budapest
- Grosz Linz Martha Budapest
- Grosz Lerch Carl Wien
- Fischer Baletkay Ödön Budapest
- Securanst. Nagy József Budapest
- Securanst. Pap Károly dr. Pécs
- Securanst. Pap Erzsébet Pécs
- Securanst. Solti Gyula Budapest
- Securanst. Istvándi István Budapest
- Securanst. Bartha Jolán Kecskemét
- Securanst. Gyenes Mihály Kecskemét
- Securanst. Héjjas Pál Kecskemét
- David Ambrusztér Sándor Kecskemét
- David Stadnikiewicz Alfréd Rzeszow
- David Vessely Viktor Wien
- David Baltazzi Marie Wien
- David Kramer Josefina Wien
- David Teffert Károly
- Stefania Löw Siegfried Wien
- Stefania Marek Sigmund Krakó
- Stefania Wolff J. Calaroti
- Stefania Nieger Ilona Budapest
- Stefania Reich Margit Budapest
- Stefania Tóth Ede Budapest
- Stefania Hocevar Alois Zemun
- Stefania Rozyski Stanislaus Dozbrowa
- Stefania Riedel Gusztáv Wien
- Stefania Wagner Ferdinánd Innsbruck
- Stefania Bak Rafael Budapest
- Schlosser Obrisch Mariska Budapest
- Speranza Farkas József Budapest
- Speranza Heller Elek Budapest
- Speranza Schochtenes Károly Brassó
- Offiz. K. Ábrahám Lina Wien
- Offiz. K. Asehner Dávid Ujpest
- Offiz. K. Karácsony Magda Ujpest
- Offiz. K. Szmrecsányi J. Liptó
- Grosz Grund Josef Teplitz
- Grosz Bikás Zorka Zombor
- Grosz Polnauer Gotfried Hadersdorf
- Grosz Szeles Adrienne Budapest
- Gutenberg Wikal Franz Wien
- Erminia Cvejtes György
- Singer Julius Wien
- Sárosy Gyula
- Zágoni Dezső Maros-Vásárhely
- Vergő Géza Vásárhely
- Drassar A. Königgratz
- Fuchs Josef dr. Wien
- Marosi Endre Nagyvárad
- Stanislavski Kázmér Brünn
- Valkányi Lajos dr.
- Zórer Karl Wien
- Kohn Mór Gyula
- Henscheles Antonie Lemberg
- Lippe Adolf Wien
- Herceg Milánné Csikszereda
- Róth Pál Budapest
- Korányi Artur Budapest
- Gerendai Ferenc Budapest
- Barcza Zsigmond Budapest

- Landr
- Landr
- Landr
- Janette
- Janette
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Juliana
- Stella
- Car
- Car
- Car
- Lido
- Gutenberg
- Augusta
- Lido
- Lido
- Lido
- Lido
- Austria
- Hermitage
- Piccola
- Márkus
- Márkus
- Piccola
- Staatsb. K.
- Staatsb. K.
- Savoy
- Savoy
- Savoy
- Savoy
- Savoy
- Savoy
- Savoy
- Quisisana
- Quisisana
- Quisisana
- Manser
- Manser
- Herkules
- Herkules
- Herkules
- Herkules
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Schlosser
- Belvedere
- Royal
- Penelope
- Huber
- Huber
- Huber
- Huber
- Quarnero
- Selene
- Schanzer
- Schanzer
- Schanzer
- Schanzer
- Schanzer
- Vermes
- Vermes
- Traube
- Traube
- Bertoldi
- Quitta
- Quitta
- Quitta
- Quitta
- Quitta
- Quitta
- Strand H.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

Esténként zenehangverseny.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok fagyalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Naponta Horváth Gábor hírnemes kisbögös cigányzenekara hangversenyez.

Hutter Ferencz

a fiemei De la Ville volt főpincére.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdőkkel).

ABBAZIA Reichstrasse
Gőz-, kád- és meleg tengeri vizű fürdők.
Szobák 3. — koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K	14.—
200x300	"	K	17.—

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár- és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehérenművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

Kiadó nagy 6 ablakos, 160 négyzetméter nagyságu

helyiség

hozzavaló 2 irodaszobával a város központjában. Cim a kiadóban.

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk
Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

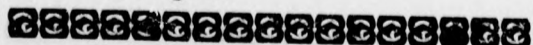
dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékkeliségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.-

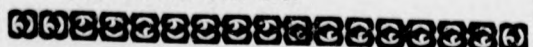

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszap-panok, az összes ásványvizek, toalettcikkei s szépítőszerek stb. sfb.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Buenos-Ayresbe, Patrasz, Algir, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Sophia Hohenberg gőzössel
julus 24-én.

Quebeckbe és Montreálba a Canada gőzössel
julus 26-án.

Newyorkba az Alice gőzössel aug. 2-án.

Buenos-Ayresbe, Nápoly, Barcellona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Laura gőzössel aug. 7-én.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben Via Molino piccolo 2, szolgál.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

Igyék naponta 1—2 palack

Szent István Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noerden tanár Bécsben és Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palackokban minden fűszert és csemege kereskedésben. Frissen csapott kimérve minden előkelő étteremben.

Nyomatott a „POLINNIA” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 4000)